

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

**Τοποθέτηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού
κ. Κώστα Καδή
Συνεδρία Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως
και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
Ετήσια Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για το έτος 2015**

Πέμπτη, 30 Μαρτίου, 2017, 8.30 π.μ.

**Κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές,**

Η τελευταία φορά που παρουσιάστηκε ενώπιον της Επιτροπής σας, για συζήτηση της Ετήσιας Έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή (ΓΕ), ήταν τον Μάρτιο του 2015 και η συζήτηση αφορούσε στην Έκθεση για το 2013, καθώς πέρυσι, λόγω και της λήξης των εργασιών της προηγούμενης σύνθεσης της Βουλής των Αντιπροσώπων, ενόψει των βουλευτικών εκλογών, η Έκθεση για το 2014 δεν συζητήθηκε, σε ότι αφορά στους τομείς αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ).

Πριν από δύο χρόνια λοιπόν, είχα τονίσει τον σεβασμό και την εκτίμηση που, τόσο εγώ προσωπικά όσο και οι λειτουργοί του ΥΠΠ, τρέφουμε προς το έργο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών. Αυτό εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα, ακριβώς γιατί αναγνωρίζουμε την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα της διαφάνειας και του ελέγχου στην προαγωγή και διασφάλιση της χρηστής διοίκησης, καθώς και της αποτελεσματικής και αποδοτικής διαχείρισης των δημοσίων πόρων. Την ημέρα εκείνη είχα αναφέρει, επίσης ότι, για εμάς, η Ετήσια Έκθεση του ΓΕ αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο εντοπισμού σημείων στα οποία μπορεί να επέλθει βελτίωση στις υφιστάμενες πρακτικές και διαδικασίες, με στόχο την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των κονδυλίων του Προϋπολογισμού που μας εμπιστεύεται το Κράτος.

Στα δύο χρόνια που έχουν μεσολαβήσει θεωρώ ότι έχουμε αποδείξει πως οι συγκεκριμένες τοποθετήσεις δεν αποτελούσαν απλά κενές εξαγγελίες, αφού πράγματι έχουμε καταφέρει να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τις πλείστες αδυναμίες και προκλήσεις που αναφέρονταν στην Έκθεση για το 2013, καθώς και εκείνες που αναφέρονταν στην Έκθεση που ακολούθησε, για το 2014. Αυτό το πετύχαμε, τόσο μέσω της δημιουργίας μηχανισμών και δομών που επιτρέπουν την πιο αποτελεσματική

παρακολούθηση του βαθμού υλοποίησης των διάφορων συστάσεων όσο και μέσω της συνειδητής προσπάθειας που καταβάλλουμε, καθώς και της προσήλωσής μας στη διασφάλιση των αρχών της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης και της ισονομίας.

Συγκεκριμένα, υπενθυμίζω ότι στο ΥΠΠ έχει συσταθεί Επιτροπή Ελέγχου και Υλοποίησης των Παρατηρήσεων του ΓΕ, η οποία λειτουργεί υπό την Προεδρία της Γενικής Διευθύντριας και μεριμνά για την έγκαιρη ανάληψη των ενεργειών εκείνων που απαιτούνται για τη διαφύλαξη των αρχών που έχουν προαναφερθεί. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συνεχούς παρακολούθησης του βαθμού υλοποίησης των ενεργειών που απορρέουν για το ΥΠΠ από την Ετήσια Έκθεση του ΓΕ, καθώς και της ανταπόκρισης του ΥΠΠ στις επιστολές που αποστέλλει ο ΓΕ, για διάφορα επιμέρους θέματα, καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς.

Επιπρόσθετα, έχουμε προχωρήσει στη σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία προβαίνει στη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων για τα διάφορα έργα που εκτελούνται, ακολουθώντας τις οδηγίες μου. Η συγκεκριμένη Μονάδα έχει μέχρι σήμερα επιτελέσει αξιοσημείωτο έργο, διενεργώντας ελέγχους σε Σχολικές Εφορείες, Κοινοτικά Συμβούλια, καθώς και σε διάφορες δομές του ΥΠΠ (π.χ. τα Επιμορφωτικά Κέντρα και τη Σχολή Τυφλών), εντοπίζοντας διαχρονικές αδυναμίες και καταθέτοντας εισηγήσεις για τη λήψη διορθωτικών και προληπτικών μέτρων. Σε όλες τις περιπτώσεις αυτές οι εισηγήσεις μελετήθηκαν από τους αρμόδιους λειτουργούς και λήφθηκαν τα δέοντα μέτρα για περαιτέρω βελτίωση, εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό των ακολουθούμενων διαδικασιών.

Ως αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών μας, είμαστε σε θέση να επικεντρωνόμαστε στην προσπάθεια για εκσυγχρονισμό και αναδιοργάνωση της δομής και λειτουργίας του ΥΠΠ, τόσο μέσω της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης που έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο όσο και μέσω της υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδιασμού που έχει εκπονηθεί. Σε ό,τι αφορά ειδικά στον Στρατηγικό Σχεδιασμό αξίζει να σημειωθεί ότι, για πρώτη φορά, ένα σαφώς διατυπωμένο όραμα για τον ρόλο του ΥΠΠ, της εκπαίδευσης και του πολιτισμού, διασυνδέεται με ξεκάθαρες στρατηγικές επιδιώξεις, επιμέρους στόχους και συγκεκριμένες δραστηριότητες, οι οποίες επιτρέπουν την πιο ορθολογιστική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και την πιο αποτελεσματική επίτευξη των προτεραιοτήτων της πολιτείας.

Σημειώνεται ότι, με τη συνδρομή όλων των κοινωνικών εταίρων, έχουμε ήδη ολοκληρώσει την προσπάθεια για εκσυγχρονισμό του συστήματος διορισμού στη δημόσια εκπαίδευση και έχουμε προχωρήσει στη θεσμοθέτηση ενός πλαισίου καλύτερης εστίασης και ενδυνάμωσης της επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών. Έχουμε επίσης καταθέσει προτάσεις που αφορούν στο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου, ενώ αυτό το διάστημα βρισκόμαστε στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης, με στόχο την τελική διαμόρφωση και προώθησή του. Σε ό,τι αφορά στην αξιολόγηση του μαθητή, στην περίπτωση της μέσης εκπαίδευσης, η σχετική διαβούλευση έχει ήδη ολοκληρωθεί, μέσω της ενσωμάτωσης σχετικών διατάξεων στους πρόσφατα ψηφισθέντες κανονισμούς, που εκσυγχρονίζουν

και καθιστούν πιο αποτελεσματική τη λειτουργία των σχολείων μας. Προς αυτή την κατεύθυνση σαφώς συντελούν επίσης η διαμόρφωση και εφαρμογή Νέων Αναλυτικών και Νέων Ωρολόγιων Προγραμμάτων, αφού η αναθεώρησή τους ήταν αναγκαία, ώστε να ολοκληρωθεί η προσπάθεια για συνολική μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Παράλληλα, έχουμε προχωρήσει σε εκσυγχρονισμό της διοικητικής δομής του ΥΠΠ, μέσω της δημιουργίας νέων δομών (π.χ. Μονάδα Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού, Μονάδα Πολιτικής και Στρατηγικού Σχεδιασμού, Μονάδα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας), οι οποίες ήδη συμβάλλουν στην αποδοτικότερη λειτουργία και στον καλύτερο συντονισμό των δράσεων του ΥΠΠ. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι πιο πάνω δομικές αλλαγές δεν συνεπάγονται οποιοδήποτε επιπρόσθετο κόστος, αφού στελεχώνονται μέσω της βέλτιστης αξιοποίησης του υφιστάμενου προσωπικού. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται επίσης η θέσπιση διαφανών διαδικασιών επιλογής των λειτουργών που υπηρετούν με απόσπαση στο ΥΠΠ, καθώς και η προώθηση της πλήρωσης των μόνιμων θέσεων Λειτουργού Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού, έναντι κατάργησης αντίστοιχων θέσεων απόσπασης, ούτως ώστε να δημιουργηθεί ένας πυρήνας υπαλλήλων οι οποίοι, μέσω της συσσωρευμένης εμπειρίας και θεσμικής μνήμης που θα αποκτήσουν, θα βοηθούν το Υπουργείο να ανταποκρίνεται καλύτερα στον διαφοροποιημένο και ολοένα πιο απαιτητικό ρόλο του. Συνολικά, όλα όσα έχουν αναφερθεί αποδεικνύουν ότι ενεργούμε πάντα με γνώμονα τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του ΥΠΠ, προς όφελος των μαθητών, σεβόμενοι παράλληλα τους υπάρχοντες δημοσιονομικούς περιορισμούς και την ανάγκη για οικονομική εξυγίανση και εξορθολογισμό των δαπανών.

Εξετάζοντας το πώς έχουμε ανταποκριθεί στις συστάσεις που είχαν περιληφθεί στις προηγούμενες Ετήσιες Εκθέσεις, καθώς και στην παρούσα, διαφαίνεται ξεκάθαρα η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα:

- Αρχικά θέλω να αναφερθώ στα ζητήματα που αφορούν στην κατανομή του συνολικού χρόνου εργασίας των εκπαιδευτικών, τη μείωση που δίνεται σε διδακτικό χρόνο για την ανάληψη μη διδακτικών καθηκόντων, καθώς και τη μείωση του διδακτικού χρόνου λόγω αύξησης των ετών υπηρεσίας. Παρόλο που τα πιο πάνω ζητήματα θίγονταν διαχρονικά και επανειλημμένα από τον ΓΕ, για πρώτη φορά έγινε συστηματική και εμπεριστατωμένη προσπάθεια εξορθολογισμού τους, με στόχο την πιο αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων, προς όφελος των μαθητών μας.
- Συγκεκριμένα, ως ΥΠΠ και ως Κυβέρνηση συνολικά, λαμβάνοντας υπόψη και τις εισηγήσεις του ΓΕ, αναγνωρίσαμε ότι θα πρέπει να γίνει μια εμπεριστατωμένη μελέτη για τα ζητήματα αυτά, που να οδηγήσει στη λήψη αποφάσεων πολιτικής. Έτσι, το Υπουργικό Συμβούλιο με έχει εξουσιοδοτήσει να προβώ στις αναγκαίες ενέργειες για αξιολόγηση τόσο του διδακτικού χρόνου των εκπαιδευτικών, ανάλογα με τη θέση και τα έτη υπηρεσίας τους, όσο και των διάφορων απαλλαγών σε διδακτικές περιόδους για εκτέλεση άλλων καθηκόντων.

- Υλοποιώντας την πιο πάνω Απόφαση, έχουμε αναθέσει σε ειδικούς εμπειρογνώμονες, από διεθνή οίκο που επιλέγηκε μετά από διαγωνισμό, την ετοιμασία μελέτης για εξορθολογισμό του τρόπου αξιοποίησης του εκπαιδευτικού προσωπικού. Η μελέτη αυτή έχει παραδοθεί στο ΥΠΠ και ήδη αξιοποιείται. Συγκεκριμένα, τα μέλη της Τεχνικής Επιτροπής, που έχει συσταθεί στο ΥΠΠ με
- βάση την προαναφερθείσα Απόφαση, ολοκλήρωσαν πρόσφατα μια σειρά από συναντήσεις, με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών, το Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού καθώς και Διεύθυνση Προϋπολογισμού) και την Εκπαιδευτική Υπηρεσία, κατά τις οποίες παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν τα βασικά πορίσματα της μελέτης.
- Αυτό το διάστημα, η Τεχνική Επιτροπή βρίσκεται στο τελικό στάδιο των εργασιών της, κατά το οποίο μελετά συνολικά και σε βάθος τη μελέτη, καθώς και τις απόψεις που κατατέθηκαν στις συναντήσεις που πραγματοποίησε, ώστε να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις για πιθανά μέτρα που θα οδηγήσουν σε εξορθολογισμό των δαπανών για το εκπαιδευτικό προσωπικό.
- Στη συνέχεια, στη βάση αυτών των εισηγήσεων, θα γίνει ενημέρωση του ΥΣ για τη λήψη αποφάσεων πολιτικής. Στο σημείο αυτό θα ήθελα βέβαια να σημειώσω ότι καμία απόφαση και κανένα μέτρο δεν θα εφαρμοστεί χωρίς να ακολουθηθεί η ενδεδειγμένη και προβλεπόμενη διαδικασία, η οποία προνοεί τη συζήτηση θεμάτων που διαφοροποιούν το εργασιακό καθεστώς των εκπαιδευτικών σε αρμόδιες θεσμοθετημένες επιτροπές, στις οποίες και εκπροσωπούνται.
- Σχετικό με τα πιο πάνω είναι επίσης το ζήτημα της θεσμοθέτησης του τρόπου με τον οποίο θα μπορούν να παραχωρούνται στους εκπαιδευτικούς μειώσεις σε διδακτικό χρόνο, για την εκτέλεση μη διδακτικών καθηκόντων. Υιοθετώντας και πάλι σχετική σύσταση του ΓΕ, έχουμε ετοιμάσει προσχέδιο τροποποιητικού νομοσχεδίου, το οποίο βρίσκεται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας για την απαραίτητη νομοτεχνική επεξεργασία. Σύμφωνα με την τροποποίηση που θα γίνει, αρμόδιο σώμα για την παραχώρηση τέτοιου είδους μειώσεων θα είναι το ΥΣ.
- Συνεχίζοντας με το θέμα του Ανοικτού Σχολείου (ΑΣ), μετά από επανειλημμένες σχετικές συστάσεις του Γενικού Ελεγκτή που προηγήθηκαν της δικής μου θητείας ως Υπουργού, έχουμε ολοκληρώσει τη συνολική αξιολόγηση του προγράμματος και, στη βάση αυτής, έχει εκδοθεί νέα Απόφαση του ΥΣ, η οποία θεσμοθετεί το πλαίσιο λειτουργίας των ΑΣ και θέτει τις βάσεις για την περαιτέρω επέκτασή τους. Ταυτόχρονα, έχει εξορθολογιστεί ο τρόπος καθορισμού της παραχωρούμενης χορηγίας και έχει διασφαλιστεί ότι αυτή θα δίνεται μόνο μετά την υποβολή εγκεκριμένων απολογισμών λειτουργίας, ώστε να εξασφαλίζεται η χρηστή διοίκηση και η διαφάνεια.
- Σε ότι αφορά στο Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο, το ΥΠΠ έχει προβεί σε ενέργειες εξορθολογισμού της λειτουργίας του και στην υιοθέτηση αλλαγών που είτε δεν συνεπάγονται επιπρόσθετο οικονομικό κόστος είτε επιφέρουν εξοικονομήσεις. Ακόμη, υιοθετώντας τη σύσταση για επαναξιολόγηση του θεσμού, αυτό το

διάστημα διενεργείται η σχετική αξιολόγηση από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το καλοκαίρι και να αποτελέσει εργαλείο διαμόρφωσης αποφάσεων πολιτικής.

- Επιπρόσθετα, έχουμε αξιολογήσει την πιλοτική εφαρμογή των μουσικών και αθλητικών σχολείων και, στη βάση αυτής, έχουμε καταφέρει να λειτουργήσουμε μουσικά και αθλητικά γυμνάσια και λύκεια σε όλες τις επαρχίες, δίνοντας την ευκαιρία στους μαθητές μας να αναπτύξουν ακόμη περισσότερο τα ταλέντα τους, χωρίς να παραμελούν την ακαδημαϊκή τους πρόοδο.
- Σημαντικό είναι και το έργο που έχει γίνει στα Αναλυτικά Προγράμματα, όπου το ΥΠΠ, σύμφωνα και με τις σχετικές συστάσεις, έχει προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την οριστικοποίησή τους, ώστε να αναβαθμιστεί η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και να βελτιωθούν τα μαθησιακά αποτελέσματα, μέσα και από τον καθορισμό των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας.
- Εξάλλου, όπως και πάλι είχε εισηγηθεί ο ΓΕ, το ΥΠΠ έχει έρθει σε συνεννόηση με τη Στατιστική Υπηρεσία και έχει διευκρινιστεί ο ενδεδειγμένος τρόπος υπολογισμού των δεικτών κόστους ανά μαθητή.
- Όσον αφορά στα θέματα του Πολιτισμού, έχουμε δημιουργήσει συγκεκριμένα προγράμματα επιχορήγησης πολιτιστικών φορέων και ατόμων, τα οποία χαρακτηρίζονται από διαφανή κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων, τα οποία είναι εκ των προτέρων γνωστά σε όλους τους ενδιαφερόμενους.
- Επίσης, έχουμε προχωρήσει στην αξιολόγηση όλων των προγραμμάτων/θεσμών μουσικής ανάπτυξης που βρίσκονται κάτω από τη δικαιοδοσία του ΥΠΠ, η οποία κατέδειξε ότι τα προγράμματα αυτά παράγουν αξιοσημείωτα και ποιοτικά αποτελέσματα.
- Τέλος, σχετικά με τις Σχολικές Εφορείες (ΣΕ), στην Ετήσια Έκθεση για το 2015 δεν περιλαμβάνονται οποιεσδήποτε συστάσεις, αφού αυτές καταγράφονται στην Ειδική Έκθεση για την τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία αφορά και σε αυτές. Ως ΥΠΠ λαμβάνουμε πολύ σοβαρά υπόψη τις σχετικές επισημάνσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και για τον σκοπό αυτό δίνουμε συνεχείς και σαφείς οδηγίες, αναφορικά με όλα τα ζητήματα που τίγονται στις εκθέσεις. Επιπλέον, έχουμε συμπεριλάβει στους προϋπολογισμούς των ΣΕ κονδύλι για την αποζημίωση των ιδιωτών ελεγκτών, τους οποίους επέλεξε η Ελεγκτική Υπηρεσία, με σκοπό τη διενέργεια οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου των ΣΕ.
- Επιπρόσθετα, πέραν του ελέγχου που πρέπει να γίνεται, αντιλαμβανόμαστε ότι είναι απαραίτητο να αλλάξει το πλαίσιο λειτουργίας των ΣΕ, μέσω ορισμένων τροποποιήσεων στη νομοθεσία, ώστε να είναι δυνατή η μείωση του αριθμού και η ενδυνάμωσή τους, καθώς και μέσω της θέσπισης κανονισμών λειτουργίας, ώστε να μπορούν να αντιμετωπιστούν κάποιες ασάφειες, αδυναμίες και στρεβλώσεις που έχουν εντοπιστεί.

- Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ετοιμασία κανονισμών εκκρεμεί από το 1997, παρόλο που είναι απαραίτητοι για την εύρυθμη λειτουργία των ΣΕ, συντείνοντας στην εμφάνιση των διάφορων προβλημάτων, παραλείψεων και λαθών που παρατηρούνται και καταγράφονται στις εκθέσεις. Όπως και με τις περιπτώσεις που έχω αναφέρει προηγουμένως, για εμάς δεν αποτελεί άλλοθι το ότι κάποιες
- αδυναμίες ή στρεβλώσεις χρονολογούνται ή έχουν παγιωθεί. Για τον λόγο αυτό έχουμε ήδη κάνει κάποιες πρώτες επαφές με την προηγούμενη Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Σχολικών Εφορειών (ΠΣΕΣΕ) και σύντομα θα εξετάσουμε πιο συστηματικά τις αλλαγές που είναι αναγκαίο να επέλθουν στον τρόπο λειτουργίας των ΣΕ, σε συνεννόηση με την νέα ΠΣΕΣΕ και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε ο θεσμός να εκσυγχρονιστεί.

**Κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές,**

Στο σημείωμα που έχουμε καταθέσει στην Επιτροπή σας περιλαμβάνονται ακόμη πιο αναλυτικά και εκτενή σχόλια για κάθε μία από τις επιμέρους παρατηρήσεις και εισηγήσεις του ΓΕ. Παράλληλα, οι συνεργάτες μου και εγώ, είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις.

Προτού ολοκληρώσω την αρχική αυτή τοποθέτησή μου, θα ήθελα να επισημάνω πως επιζητούμε τη συνεργασία μαζί σας, καθόλη τη διάρκεια του έτους και όχι μόνο στις ειδικές συνεδρίες που αφορούν στην Ετήσια Έκθεση του ΓΕ. Για εμάς είστε συνεργάτες, με τους οποίους μοιραζόμαστε το όραμά μας για συνεχή ποιοτική αναβάθμιση της Παιδείας και του Πολιτισμού, μέσα από την ορθολογική χρήση των δημόσιων πόρων και τη χρηστή διοίκηση. Προς αυτή την κατεύθυνση, νιώθουμε περήφανοι γιατί έχουμε πετύχει αρκετά, όμως παράλληλα αντιλαμβανόμαστε ότι μπορούμε να πετύχουμε πολύ περισσότερα και με τη δική σας στήριξη.

Σας ευχαριστώ.